

§ 227**Talousarvion toteutuminen kesäkuu 2020 ja talousarvion 2020 muutokset**

Talousjohtaja Sanna Häkli 20.8.2020:

Talousarvion toteutuminen kesäkuu 2020:

Ohessa on tammi-kesäkuun talouden toteumaraportit, verotulojen kertymä, kuntaviuhka erikoissairaanhoidon käytöstä sekä henkilöstö 30.6.2020. Liitteenä on myös elokuun aikana lautakunnissa olleet tammi-kesäkuun talouden toteuman lautakuntakäsittelyt.

Talousarvion toteutumista seurataan toimielimissä kuukausittain. Kaupunginhallitukselle laadittava raportti sisältää koko kaupungin tuloslaskelman lisäksi raportin käyttötalouden toteumasta lautakunnittain toimintatuottojen, toimintakulujen ja toimintakatteen tasolla. Raportissa esitetään talousarvion toteutumisen lisäksi vertailu edelliseen vuoteen. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun sekä syyskuun lopun tilanteesta.

Yleistä

Vuoden 2020 ensimmäisen vuosipuoliskon toiminnan ja talouden toteutumiseen on vaikuttanut keväällä alkanut koronavirusepidemia. Raision osalta epidemian vaikutukset olivat loppukevällä vielä suhteellisen maltilliset, vaikka jo silloin joitain vaikutuksia oli nähtävissä sekä tuotto- että kulupuolella.

Kuntaliitto on selvittänyt säännöllisesti kunnilta epidemian kuntatalousvaikutuksia. Viimeisin vaikutusarvio on tehty elokuussa 2020. Sen mukaan koronan kuntatalousvaikutukset tulevat vuonna 2020 olemaan -2,6 miljardia euroa. Tähän mennessä päätetyt tukipaketit ovat 1,7 miljardia euroa. Ne kompensoivat noin 2/3 kuntatalousvaikutusten kokonaisuudesta. Näin ollen kuntien vastuulle jää reilu 800 miljoonaa euroa.

Raision kaupungin osalta koronavirusepidemia tulee vaikuttamaan vuoden 2020 talouden toteutumiseen negatiivisesti. Alkuperäisen talousarvion mukaiseen tulokseen ei tulla pääsemään. Verotulot tulevat heikkenemään tämän hetkisen arvion mukaan noin 4,1 miljoonaa euroa. Tulojen heikennys sekä samanaikainen kulujen kasvu tulee vuoden 2020 osalta vaikuttamaan myös lainamäärän kasvuun.

Raision kaupungin tuloslaskelman toteutuminen

Tasaisen käytön mukainen kesäkuun toteuma olisi 50,0 %. Toteumaprocentit esitetään liitteenä olevissa raporteissa.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksena syntyvä **toimintakate** oli kesäkuussa noin -65,4 miljoonaa euroa ja se toteutui noin 0,6 miljoonaa laskennallista talousarviota paremmin. Toteumaprosentti oli 49,5 %.

Lautakuntien toimintakatteet toteutuivat laskennallista talousarviota paremmin konsernihallintoa ja sosiaali- ja terveyslautakuntaa lukuun ottamatta. Konsernihallinnossa pääasialliset ylitykset aiheutuivat sähkökaupasta sekä tammi-kesäkuulle kohdistuneista maksettavista kertakorvauksista. Lisäksi työterveyshuollon korvaukset tulevat viiveellä, mikä näkyy vielä puolivuotisraportissa erona laskennalliseen talousarvioon nähden.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan osalta suurin osa palvelualueiden nettokustannuksista toteutui talousarvion mukaisesti tai sen alle. Suun terveydenhoidossa tuotot alittuivat. Lisäkuluja puolestaan aiheutui koronatestauksista sekä perhepalveluiden toiminnoista.

Vapaa-aikalautakunnassa toimintatuottojen toteuma alitti talousarvion. Merkittävin tekijä oli uimahallin tuottojen väheneminen.

Muiden lautakuntien osalta sekä toimintatuotot että toimintakulut toteutuivat laskennallisen talousarvion tasoisesti tai sitä paremmin.

Koko kaupungin **toimintatuotot** olivat kesäkuussa noin 20,7 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat kokonaisuudessaan noin 349 tuhatta euroa laskennallista talousarviota paremmin.

Kaupungin **toimintakulut** olivat kesäkuussa noin -86,1 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat noin 300 tuhatta euroa laskennallista talousarviota pienempinä. Toimintakuluista *henkilöstökulut* olivat -36,0 miljoonaa euroa ja ne alittivat laskennallisen talousarvion sivistyslautakuntaa lukuun ottamatta kaikkien lautakuntien osalta. Koko kaupungin henkilöstökulut alittivat laskennallisen talousarvion noin 0,6 miljoonalla eurolla. Toinen iso kululaji, *palvelujen ostot*, toteutui -39,5 miljoonan euron suuruisena ylittäen laskennallisen talousarvion 0,2 miljoonalla eurolla.

Raision erikoissairaanhoidon käyttö alitti tasaerälaskutuksen noin 0,7 prosentilla.

Verotulot

Verotulot toteutuivat tammi-kesäkuussa 1,2 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota heikommin. Yhteensä verotuloja kertyi noin 50,5 miljoonaa euroa. *Kunnallisvero*a kertyi noin 47,3 miljoonaa euroa ja *yhteisövero*a noin 2,9 miljoonaa euroa. *Kiinteistöveron* kertymä oli noin 294 tuhatta euroa.

Kuntaliiton viimeisimmän ennusteen mukaan Raision kaupungin vuoden 2020 verotulot tulisivat olemassa olevien taustatietojen valossa olemaan noin 99,423 miljoonaa euroa, eli noin 4,1 miljoonaa euroa vuoden 2020 alkuperäi-

sen talousarvion verotuloja vähemmän. Kunnallisveroa kertyisi noin 86,4 miljoonaa euroa, kiinteistöveroa noin 7,5 miljoonaa euroa ja yhteisöveroa noin 5,5 miljoonaa euroa.

Veroennusteen epävarmuudet liittyvät yhä koronavirukseen ja sen vaikutuksiin verotuloihin. Vaikutukset näkyvät viiveellä sekä kunnallisveron että yhteisöveron tuotoissa.

Valtionosuudet

Valtionosuudet toteutuivat kesäkuussa noin 852 tuhatta euroa laskennallista talousarviota paremmin. Valtionosuudet olivat kesäkuun lopussa noin 16,6 miljoonaa euroa.

Koronakriisi vaikuttaa myös vuoden 2020 valtionosuuksiin. Hallitus on päättänyt korvata kunnille verotulojen maksujärjestelyjen muutoksista vuonna 2020 väliaikaisesti aiheutuvat verotulojen viivästymiset, kokonaisuudessaan 547 miljoonaa euroa. Raision osalta korvaus on noin 2,4 miljoonaa euroa. Korvaus maksetaan vuoden 2020 valtionosuusmaksatuksen yhteydessä toukuuun 2020 maksatuksesta alkaen. Korvauksella ei kuitenkaan ole todellista pitkän aikavälin kuntien taloutta vahvistavaa vaikutusta, koska vuoden 2020 korvausta vastaava määrä vähennetään viivästyskorkeineen kuntien valtionosuusmaksatuksen yhteydessä vuonna 2021.

Lisäksi Suomen hallitus osoitti vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossaan tukipaketin, jolla korvataan kunnille ja kuntayhtymille koronapandemian aiheuttamia menetyksiä.

Kokonaisuus sisältää useita toisiaan täydentäviä toimenpiteitä, joilla pyritään muun muassa turvaamaan peruspalvelujen järjestämisen edellytykset kunnissa. Toimenpiteet kohdistuvat ensi vaiheessa vuoteen 2020, mutta lisätoimenpiteiden tarvetta tullaan tarkastelemaan lisätalousarviossa ja vuoden 2021 osalta elokuun budjettiriihessä.

Raision osuus kyseisestä tukipaketista on yhteensä noin 4,4 miljoonaa euroa, josta valtionosuuden lisäystä on 3,2 miljoonaa euroa ja yhteisöveron lisäystä 1,2 miljoonaa euroa.

Vuosikate ja tuloslaskelman toteutuminen

Raision vuoden 2020 rahoitustuottojen ja rahoituskulujen toteuma oli tammi-kesäkuussa laskennallista talousarviota parempi mm. osinkotuotoista johtuen.

Vuosikate toteutui kesäkuussa 0,8 miljoonaa euroa laskennallista vuosikatetta paremmin. Tähän vaikuttivat merkittävästi aiemmin kuvatut, valtion osoittamat tukitoimet. Kesäkuun vuosikate oli 3,0 miljoonaa euroa, joka on kuitenkin noin 0,8 miljoonaa euroa vuoden 2019 kesäkuun vuosikatetta huonompi.

Poistot toteutuivat hieman laskennallista talousarviota pienempinä, ollen noin 3,7 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma toteutui kokonaisuudessaan kesäkuussa laskennallista talousarviota (-1,8 milj. euroa) paremmin tuloksen toteuman ollessa noin -0,7 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden kesäkuun tuloksen toteuma oli noin 2,0 miljoonaa euroa, johon sisältyi kuluva vuotta enemmän saatuja osinkotuottoja ja satunnaisia eriä.

Investoinnit

Investointeja toteutettiin tammi-kesäkuussa noin 3,5 miljoonalla eurolla toteumaprosentin ollessa 36,0 %. Investointien toteuma oli noin 0,9 miljoonaa euroa isompi kuin edellisvuonna vastaavana ajankohtana.

Vuoden 2020 tulosestus

Talousarviossa vuoden 2020 tilikauden alijäämäksi on arvioitu noin -3,5 miljoonaa euroa. Kaupungin tulosestusta päivitetään aktiivisesti, kun käytettävissä olevat valtakunnallisten koronavaikutusten sekä kaupungin omien arvioiden mukaiset parametrit muuttuvat. Elokuussa tehdyn esseesteen mukaan vuoden tuloksen arvioidaan painuvan alkuperäistä talousarviota huonommaksi, tilikauden alijäämän ollen vuoden lopussa noin -4,1 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaisi sitä, että vuoden lopussa kaupungin kertynyt ylijäämä olisi 5,7 miljoonaa euroa. Kaupungin taloustilanne edellyttää sopeuttamistoimien tekemistä. Talouden sopeutusohjelman laatiminen on aloitettu. Lisäksi kaupungissa on toteutettu lomautuksia henkilöstösäästöjen saavuttamiseksi.

Talousarvion 2020 muutokset:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvion vuodelle 2020 kokouksessaan 9.12.2019 § 134.

Tiedossa olevat tai todennäköisesti toteutuvat talousarvion valtuustoon nähdän sitovien erien muutokset tulee käsitellä talousarvionmuutoksena.

Verotulot:

9.12.2019 § 134 hyväksytyn talousarvion mukaiset verotulot ovat:

Kunnallisvero	89 649 500 euroa
Yhteisövero	6 205 000 euroa
Kiinteistövero	7 629 500 euroa
Yhteensä	103 484 000 euroa

Kuntaliitto on kesäkuussa päivittänyt vuoden 2020 kuntakohtaista veroennustekehikkoa. Päivitys perustuu valtiovarainministeriön kesäkuun taloudelliseen

katsaukseen sekä eri ennustelaitosten ennusteisiin talouden kehityksestä. Koronavirusepidemia luo epävarmuutta ennusteisiin ja ennusteet voivat muuttua. Talousarviomuutos on tarkoitusta tehdä ajantasaisen ennusteen mukaisesti.

Kesäkuun ennusteen mukaan vuoden 2020 verotuloarvio on:

Kunnallisvero	86 429 974 euroa
Yhteisövero	5 507 140 euroa
Kiinteistövero	7 485 499 euroa
Yhteensä	99 422 613 euroa

Näin ollen talousarviomuutos verojen osalta on seuraava:

Kunnallisvero	-3 219 526 euroa
Yhteisövero	- 697 860 euroa
Kiinteistövero	- 144 001 euroa

Valtionosuudet:

Kuntaliiton 26.6.2020 julkaiseman valtionosuuksien tarkistetun laskelman mukainen Raision valtionosuuden määrä vuonna 2020 on 37 733 935 euroa. Tämä sisältää alkuvuoden valtionosuustarkistukset sekä valtion tekemät korotukset koronan aiheuttamien vaikutusten kompensoimiseksi.

Näin ollen talousarviomuutos valtionosuuksien osalta on seuraava:

Valtionosuudet	6 291 201 euroa
----------------	-----------------

Toimintatuotot ja toimintakulut:

Alkuperäisestä talousarviosta 2020 poiketen sähkökaupan toimintatuotot eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisesti. Näin ollen talousarviota on syytä muuttaa. Talousarviomuutos on seuraava:

Toimintatuottojen vähennys:

111555.3010	-700 000 euroa (sähkökauppa)
-------------	------------------------------

Myös sähkökaupan toimintakulujen toteuma poikkeaa olennaisesti arvioidusta. Lisäksi konsernihallintoon kohdistuu kertaluonteisia ja henkilöstömuu-

toksista aiheutuvia eriä, joiden vuoksi myös näiden kulujen osalta talousarviota on tarkoituksenmukaista muuttaa. Talousarviomuutokset ovat sähkökaupan osalta -200 000 euroa ja muiden kulujen osalta yhteensä -232 150 euroa:

Toimintakulujen lisäykset:

111555.4340	200 000 euroa (sähkökauppa)
111510.4002	42 900 euroa
111510.4340	25 500 euroa
111510.4350	5 750 euroa
111510.4340	150 000 euroa
115545.4002	8 000 euroa

Edellä mainitut erät esitetään hyväksyttäväksi talousarvion 2020 muutoksena.

Oheismateriaali	1 Toteumaraportit tammi-kesäkuu 2020
	2 Verotulojen toteuma kesäkuu 2020
	3 Kuntaviuhka tammi-kesäkuu_2020
	4 Henkilöstö 30.6.2020
	5 Lautakunnissa käsitellyt talouden toteutummat tammi-kesäkuu 2020
	6 Toteumaraportit tammi-toukokuu 2020

Päätösehdotus

Vs. kaupunginjohtaja Antti Korte

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että

- 1) valtuusto päättää merkitä talousarvion toteutumisen kesäkuu 2020 tiedokseen
- 2) valtuusto hyväksyy talousarviomuutokset vuoden 2020 talousarvioon seuraavasti:

Kunnallisverot	-3 219 526 euroa
Yhteisöverot	- 697 860 euroa
Kiinteistöverot	- 144 001 euroa
Valtionosuudet	6 291 201 euroa
Toimintatuotot:	
111555.3010	- 700 000 euroa
Toimintakulut:	
111555.4340	200 000 euroa
111510.4002	42 900 euroa
111510.4340	25 500 euroa
111510.4350	5 750 euroa

Kaupunginhallitus

24.08.2020

111510.4340	150 000 euroa
115545.4002	8 000 euroa

sekä hyväksyy vastaavat tarvittavat muutokset rahoituslaskelmaan.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginhallitus päätti yksimielisesti lisätä päätösehdotukseen tilien nimet.

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

- 1) valtuusto päättää merkitä talousarvion toteutumisen kesäkuu 2020 tiedokseen
- 2) valtuusto hyväksyy talousarviomuutokset vuoden 2020 talousarvioon seuraavasti:

Kunnallisverot	-3 219 526 euroa
Yhteisöverot	- 697 860 euroa
Kiinteistöverot	- 144 001 euroa
Valtionosuudet	6 291 201 euroa
Toimintatuotot:	
111555.3010	- 700 000 euroa (tili 3010 Sähkön myyntituotot)
Toimintakulut:	
111555.4340	200 000 euroa (tili 4340 Toimisto- ja asiantuntijapalvelut)
111510.4002	42 900 euroa (tili 4002 Vak. viranhaltijain kk-palkat)
111510.4340	25 500 euroa (tili 4340 Toimisto- ja asiantuntijapalvelut)
111510.4350	5 750 euroa (tili 4350 Painatukset, ilmoitukset ja markkinointi)
111510.4340	150 000 euroa (tili 4340 Toimisto- ja asiantuntijapalvelut)
115545.4002	8 000 euroa (tili 4002 Vak. viranhaltijain kk-palkat)

sekä hyväksyy vastaavat tarvittavat muutokset rahoituslaskelmaan.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastettiin heti.

Hannele Lehto-Laurila oli poissa tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.02-16.09.

Tiedoksi

Armi Peltonen, Konsernihallinto

